5. SINIF 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

5. Sınıf Fen Bilimleri Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Öğrenme Alanı	Kazanımlar	1. Sınav – Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
		1. Senaryo	2. Senaryo
DÜNYA VE EVREN	F.5.1.1.1. Güneş'in özelliklerini açıklar.	1	1
	F.5.1.1.2. Güneş'in büyüklüğünü Dünya'nın büyüklüğüyle karşılaştıracak şekilde model hazırlar.		
	F.5.1.2.1. Ay'ın özelliklerini açıklar.	1	1
	F.5.1.2.2. Ay'da canlıların yaşayabileceğine yönelik ürettiği fikirleri tartışır.	1	1
	F.5.1.3.1. Ay'ın dönme ve dolanma hareketlerini açıklar.	2	
	F.5.1.3.2. Ay'ın evreleri ile Ay'ın Dünya etrafındaki dolanma hareketi arasındaki ilişkiyi açıklar.	1	1
	F.5.1.4.1. Güneş, Dünya ve Ay'ın birbirlerine göre hareketlerini temsil eden bir model hazırlar.	1	1
CANLILAR VE YAŞAM	F.5.2.1.1. Canlılara örnekler vererek benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırır.	1	

• Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

FEN BİLİMLERİ 5

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
7 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *Senaryo 1'deki 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 8. sorular*
1 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *Senaryo 1'deki 7. soru*

FEN BİLİMLERİ 5

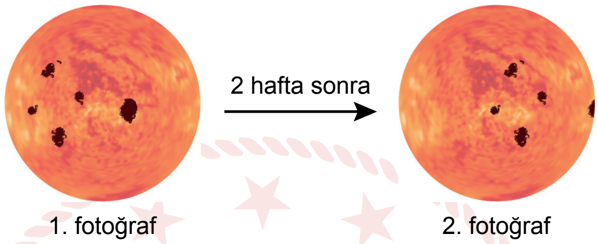
Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: F.5.1.1.1. Güneş'in özelliklerini açıklar.

1. Güneş yüzeyindeki karanlık bölgelere Güneş lekeleri denir.

Bir araştırmada bilim insanlarının çektiği Güneş fotoğrafları aşağıda verilmiştir.

Buna göre çekilen fotoğraflarda Güneş lekelerinin konumunun değişmesi Güneş'in hangi özelliğinden kaynaklanır?

Kazanım: F.5.1.2.1. Ay'ın özelliklerini açıklar.

2. Ay'ın yüzeyinin kraterler ile kaplı olmasının nedenini açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: F.5.1.2.2. Ay'da canlıların yaşayabileceğine yönelik ürettiği fikirleri tartışır.

3. Ay'da bir yaşam alanı oluşturulabilmesi için gereken koşullardan iki tanesini yazınız.

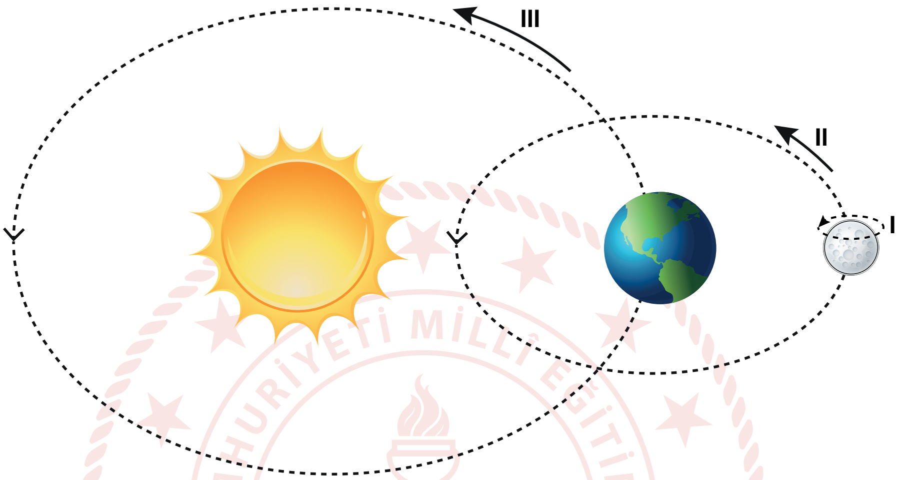
Kazanım: F.5.1.3.1. Ay'ın dönme ve dolanma hareketlerini açıklar.

4. Dünya'dan bakıldığında Ay'ın hep aynı yüzünün görülmesinin nedenini açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: F.5.1.3.1. Ay'ın dönme ve dolanma hareketlerini açıklar.

5. Aşağıdaki şekilde Ay'ın hareketleri numaralanarak verilmiştir.

Buna göre verilen hareketleri numaralarının karşısına açıklayınız.

I:

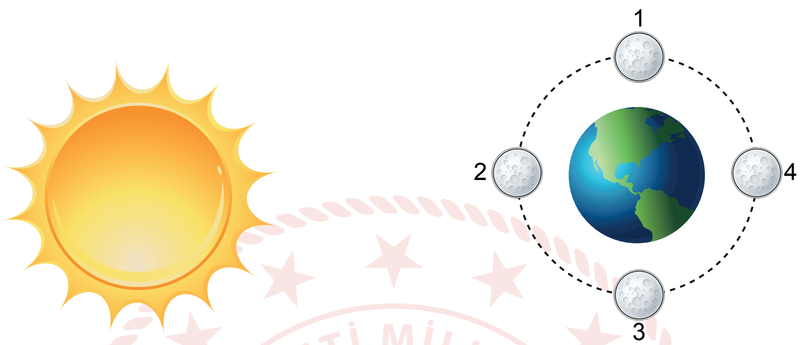
II:

III:

SENARYO 1

Kazanım: F.5.1.3.2. Ay'ın evreleri ile Ay'ın Dünya etrafındaki dolanma hareketi arasındaki ilişkiyi açıklar.

6. Aşağıdaki görselde Ay'ın Dünya'ya göre konumları numaralanarak verilmiştir.

Görsele göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Evrelerin adlarını numaralarının karşısına yazınız.

1:

2:

3:

4:

b) Evrelerin şekillerini numaralarının karşısına çiziniz.

1:

2:

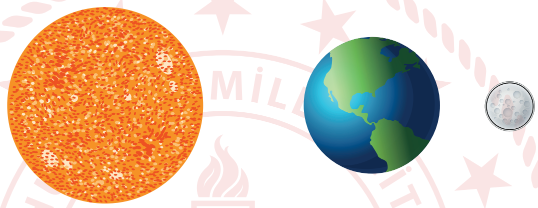
3:

4:

SENARYO 1

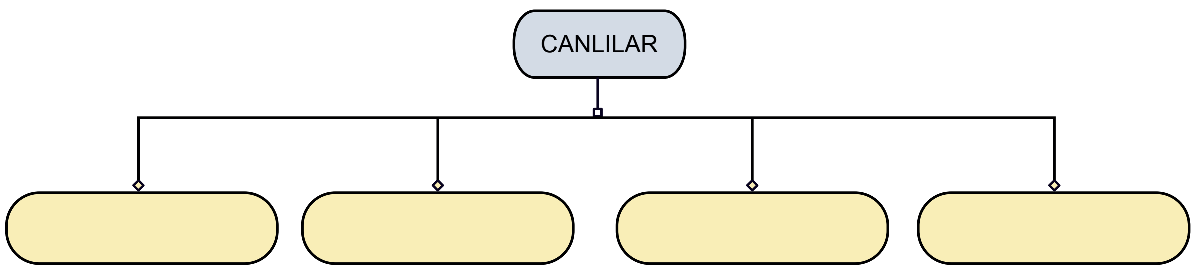
Kazanım: F.5.1.4.1. Güneş, Dünya ve Ay'ın birbirlerine göre hareketlerini temsil eden bir model hazırlar.

7. Güneş, Dünya ve Ay'ın yaptığı hareketleri ve yönlerini aşağıda verilen görsellerin üzerinde oklarla çizerek gösteriniz.

Kazanım: F.5.2.1.1. Canlılara örnekler vererek benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırır.

8. Canlıların sınıflandırılması ile ilgili aşağıda verilen şemadaki boşlukları uygun kavramlar ile doldurunuz.

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
1 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *Senaryo 2'deki 2. soru*
4 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *Senaryo 2'deki 1, 3, 4 ve 5. sorular*

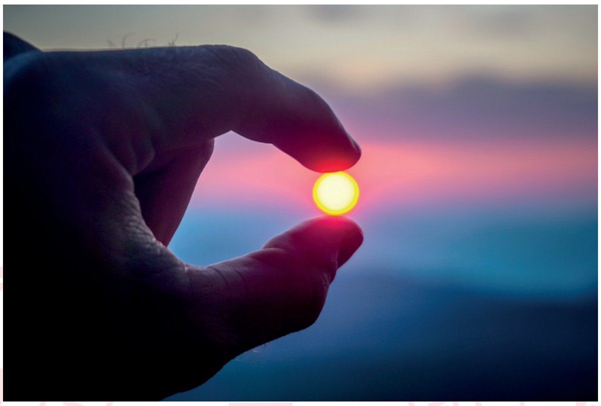
FEN BİLİMLERİ 5

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 2

Kazanım: F.5.1.1.1. Güneş'in özelliklerini açıklar.

1. Bir öğrenci çektiği aşağıdaki fotoğrafta Güneş'in parmakların arasına sığabilecek kadar küçük olduğunu görmüştür.

Öğrenci daha önceden edindiği "Güneş'in çapı, Dünya'nınkinden yaklaşık 109 kat daha büyüktür." bilgisi ile çektiği fotoğrafın çeliştiğini fark etmiştir.

Buna göre verilen bilgi ve fotoğraf arasındaki çelişkinin nedenini açıklayınız.

Kazanım: F.5.1.2.1. Ay'ın özelliklerini açıklar.

2. Ay'ın çok ince bir atmosferinin olmasının sonuçlarından iki tanesini yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: F.5.1.2.2. Ay'da canlıların yaşayabileceğine yönelik ürettiği fikirleri tartışır.

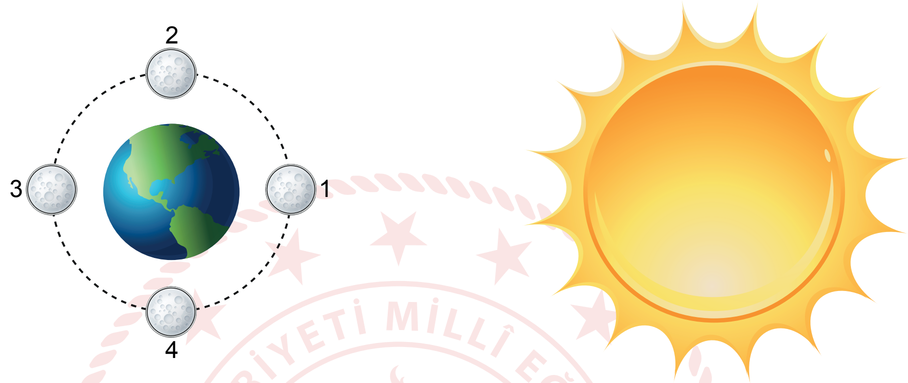
3. Ay'da yaşam olmadığı bilinmektedir. Fakat uzayda yapılacak araştırmaları kolaylaştırabilmek için Ay'da bir yaşam alanı oluşturulmak istenmektedir.

Bunun için Ay'da oluşturulabilecek bir yaşam alanı tasarlayarak bu tasarımınızı açıklayınız.

SENARYO 2

Kazanım: F.5.1.3.2. Ay'ın evreleri ile Ay'ın Dünya etrafındaki dolanma hareketi arasındaki ilişkiyi açıklar.

4. Aşağıdaki görselde Ay'ın Dünya'ya göre konumları numaralanarak verilmiştir.

Görselden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) **Yeni ay evresinin kaç numaralı konumda görüldüğünü yazınız.**

b) **Hilal evresinin kaç numaralı konumlar arasında görüldüğünü yazınız.**

c) **Şişkin ay evresinin kaç numaralı konumlar arasında görüldüğünü yazınız.**

ç) **3 Haziran'da Ay 2 numaralı konumda ise 24 Haziran'da Ay'ın kaç numaralı konumda olduğunu evresi ile birlikte yazınız.**

SENARYO 2

Kazanım: F.5.1.4.1. Güneş, Dünya ve Ay'ın birbirlerine göre hareketlerini temsil eden bir model hazırlar.

5. Oluşturacağınız bir model üzerinde Güneş, Dünya ve Ay'ın yaptığı hareketleri oklarla çizip numaralayarak açıklayınız.